

FAKULTA STAVEBNÍ
Katedra hydrotechniky

VODNÍ NÁDRŽE

Základní význam a funkce
vodních ploch v našem
životním prostředí

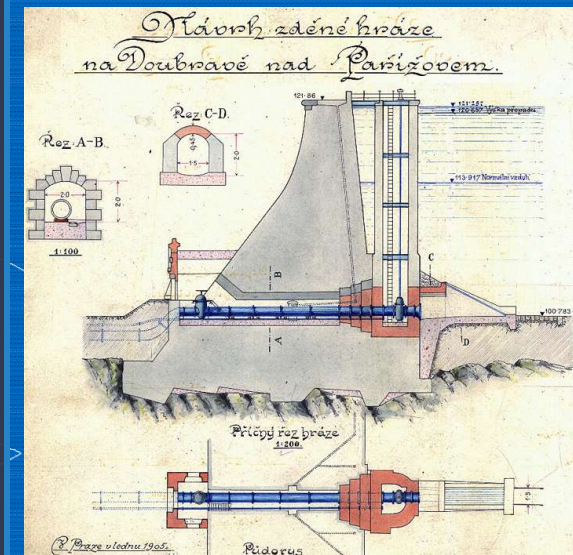
Ing. Petra Nešvarová Chvojková, Ph.D.

Ing. Martin Horský, Ph.D.

Ing. Martin Králík, Ph.D.

Přehrada Pařížov – řeka Doubrava

ZÁKLADNÍ DEFINICE VODNÍ NÁDRŽE

VODNÍ NÁDRŽ:

- vzniká přirozeně nebo uměle
- vytváří prostor určený k dlouhodobějšímu zadržení vody
- zadržený objem slouží k různým účelům
- umělá vodní nádrž odpovídá definici vodního díla podle českého vodního zákona č. 254/2001 Sb.

VODNÍ DÍLO STANOVICE (je součástí vodohospodářské soustavy Stanovice - Březová)

ZÁKLADNÍ DEFINICE VODNÍCH DĚL

dle § 55, odst. 1, vodního zákona č. 254/2001 Sb.

Vodní díla

(1) Vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména

- a) přehrady, hráze, vodní nádrže, jezy a zdrže,**
- b) stavby, jimiž se upravují, mění nebo zřizují koryta vodních toků,**
- c) stavby vodovodních řadů a vodárenských objektů včetně úpraven vody, kanalizačních stok, kanalizačních objektů, čistíren odpadních vod, jakož i stavby k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací,**
- d) stavby na ochranu před povodněmi,**
- e) stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků,**
- f) stavby, které se k plavebním účelům zřizují v korytech vodních toků nebo na jejich březích,**
- g) stavby k využití vodní energie a energetického potenciálu,**
- h) stavby odkališť,**
- i) stavby sloužící k pozorování stavu povrchových nebo podzemních vod,**
- j) studny,**
- k) stavby k hrazení bystřin a strží, pokud zvláštní zákon²⁵⁾ nestanoví jinak,**
- l) jiné stavby potřebné k nakládání s vodami povolovanému podle § 8.**

PŘEHRADA BEDŘICHOV

ZÁKLADNÍ ROZDĚLENÍ VODNÍCH NÁDRŽÍ

VODNÍ NÁDRŽE

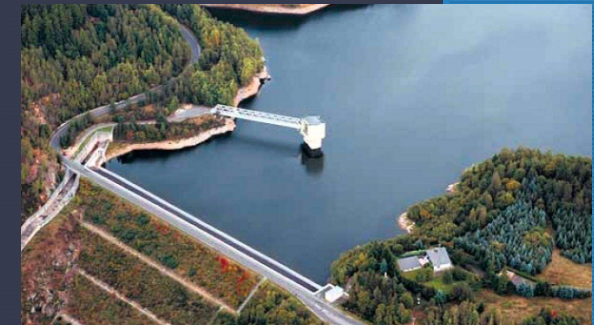
PŘÍRODNÍ

JEZERA

UMĚLÉ

PŘEHRADY

RYBNÍKY

VODNÍ DÍLO ROZKOŠ (u České Skalice)

VODNÍ NÁDRŽE MOHOU MÍT RŮZNÉ FUNKCE:

- zásobní funkce (zdroj vody pro různé účely):
 - pitná voda (vodárenské nádrže)
 - závlahová
 - technologická
 - protipožární
- nadlepšování průtoků
- ochrana před povodňovými průtoky
- zdroj elektrické energie (vodní elektrárny)
- dopravní (vzdutí nádrže a nadlepšené průtoky níže po toku přispívají k jeho splavnění)
- rekreační
- rybochovná

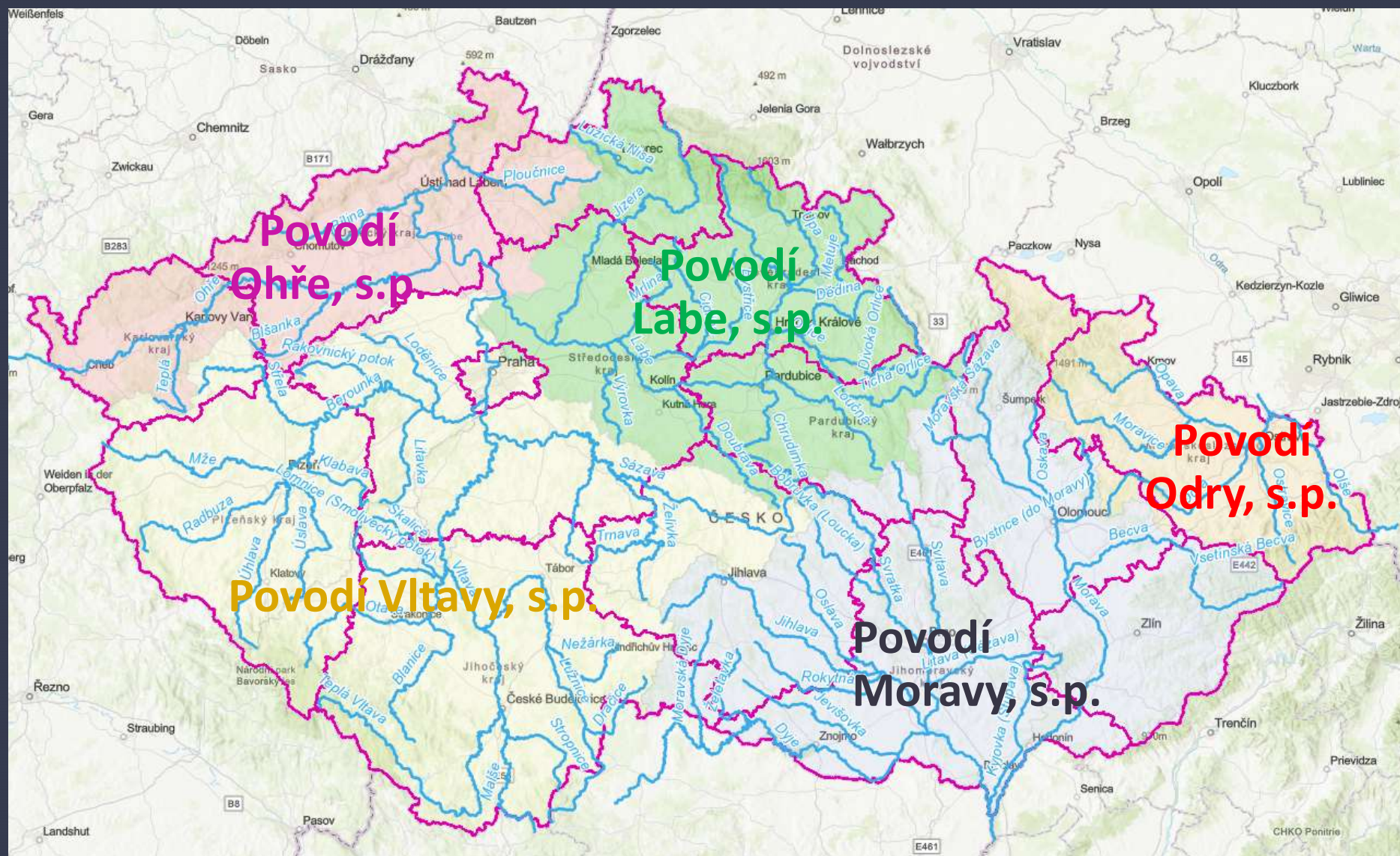

VODNÍ NÁDRŽE BÝVAJÍ ČASTO VÍCEÚČELOVÉ - S RŮZNOU KOMBINACÍ FUNKCÍ

VIZUALIZACE PLÁNOVANÉHO VODNÍHO DÍLA KUTŘÍN

SPRÁVCI VODNÍCH TOKŮ V ČESKÉ REPUBLICE

PŘEHRADA LABSKÁ (u Špindlerova mlýna)

VN > 1 mil. m³ s právem hospodařit s.p. Povodí nebo cizího vlastníka

VN s právem hospodařit s.p. Lesy ČR

VN < 1 mil. m³ s právem hospodařit s.p. Povodí

VN < 1 mil. m³ s právem hospodařit cizího vlastníka, přičemž hráz VN je zároveň řazena do I.-III. kategorie TBD

MAPA VODNÍCH NÁDRŽÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Vodní nádrže ČR dle § 5 vyhlášky č. 252/2013 Sb.

ROZDĚLENÍ PROSTORŮ VODNÍCH NÁDRŽÍ

Schema rozložení jednotlivých prostorů v nádrži:

① Celkový prostor	④ Ovladatelný retenční prostor
② Ovladatelný prostor	⑤ Neovladatelný retenční prostor
③ Zásobní prostor	⑥ Prostor stálého nadržení

INFORMACE O VODNÍCH DÍLECH

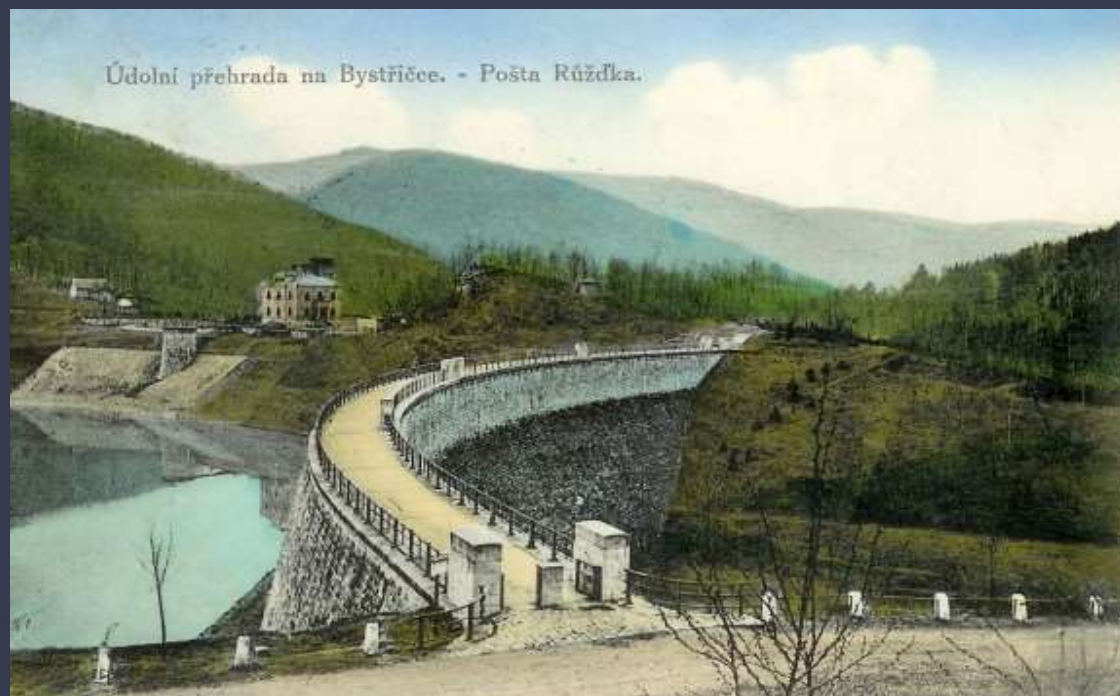
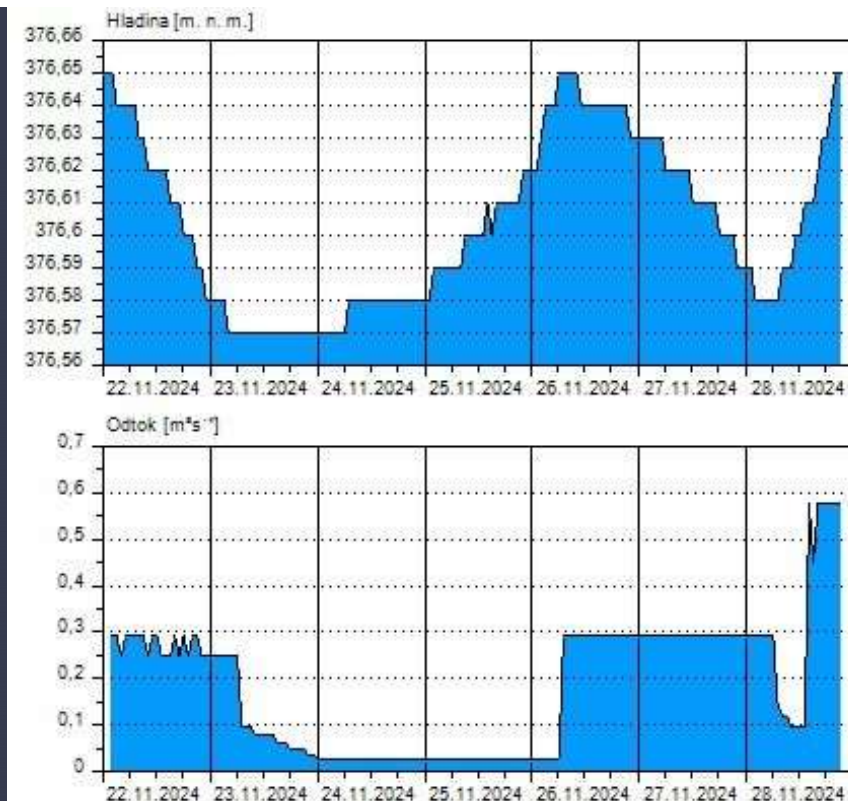
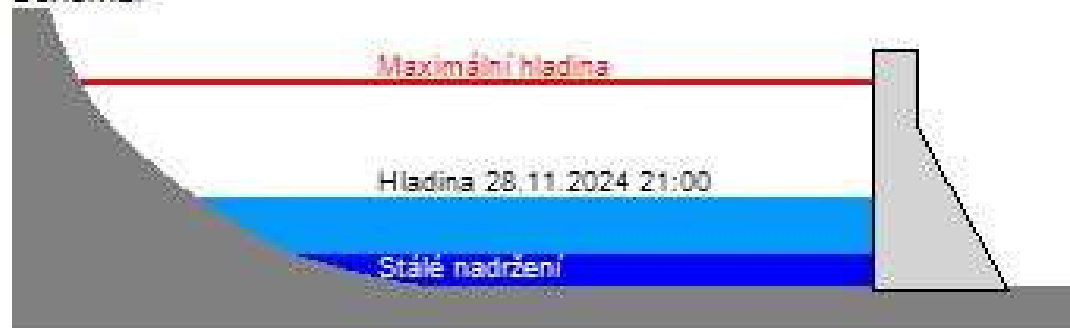

Schéma:

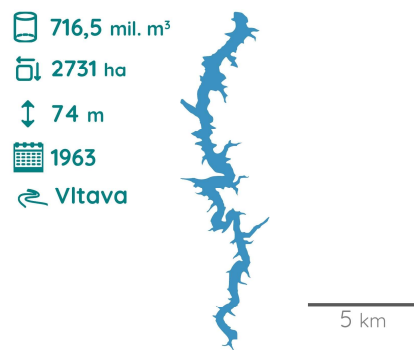
VODNÍ DÍLO BYSTŘIČKA

Tok:	Bystřička
Koruna hráze:	386,60 [m n.m.]
Kóta přelivu:	384,15 [m n.m.]
Maximální retenční hladina:	386,01 [m n.m.]
Hladina zásobního prostoru:	376,60 [m n.m.]
Hladina stálého nadržení:	372,00 [m n.m.]
Výškový systém:	Balt p.v.

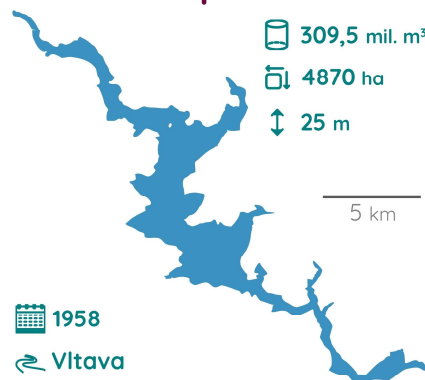

NEJVĚTŠÍ VODNÍ DÍLA ČESKÉ REPUBLIKY

Orlik

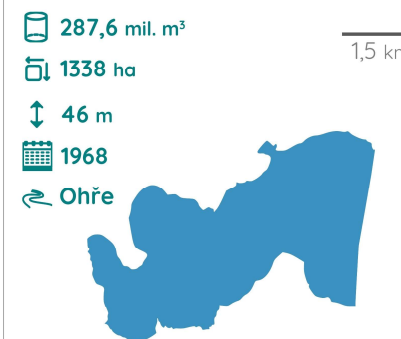
Lipno

Želivka (Švihov)

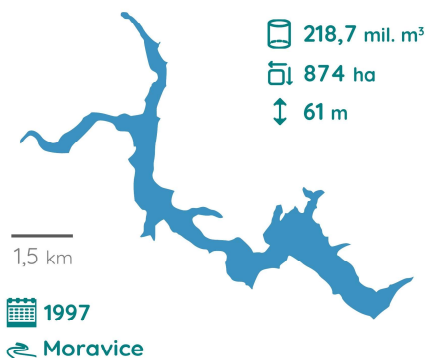
Nechranice

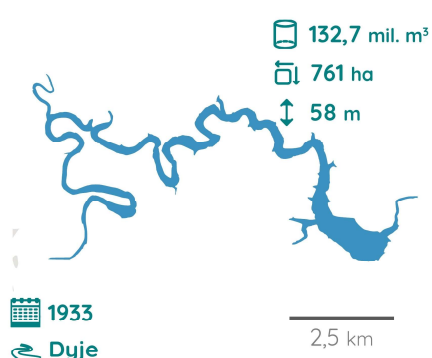
Slapy

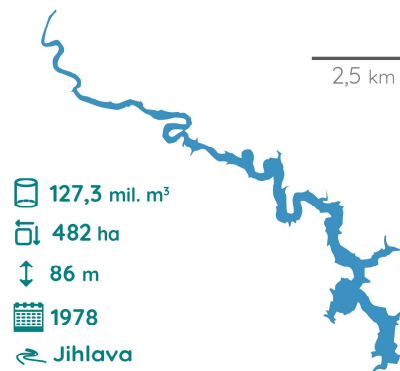
Slezská Harta

Vranov

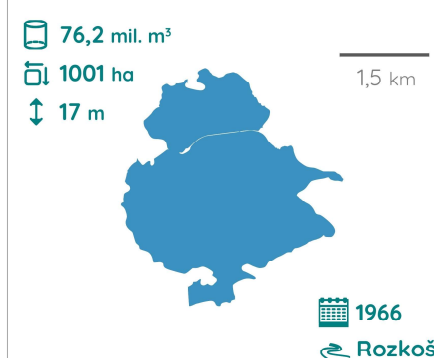
Dalešice

Nové Mlýny

Rozkoš

Vodní dílo Orlik – tok Vltava

Vodní dílo Vrchlice – tok Vrchlice

Vodní dílo Lipno I. – tok Vltava

VÝZNAMNÉ PŘEHRADY ČR

Přečerpávací vodní elektrárna a vodní dílo Dlouhé stráně – tok Divoká Desná

Vyrovnávací nádrž VD Lipno II. – tok Vltava

Tajemství přehrad

Jen málokteré dílo lidských rukou v nás vyvolává takový úžas jako právě přehrada. Kdo ji vyprojektoval, jak je hluboká, co se ukrývá v nitru hráze, zkrátka jaká jsou její tajemství? Se seriálem iDNES.cz odhalíme jejich záhady.

TAJEMSTVÍ PŘEHRAD

Tajemství přehrad: klenbová hráz na Vrchlické je český unikát

Tajemství přehrad: Kružberk alias Velké Sedlo připomíná jezera v Kanadě

Tajemství přehrad: Nádrž Janov napájela žiznivý Most

UNIKÁTNÍ VODNÍ DÍLA V KRAJINĚ - Odkaz na krátká videa

<https://tv.idnes.cz/archiv/tajemstvi-prehrad.K913049/2>

INFORMACE O RYBNÍCÍCH

Schéma:

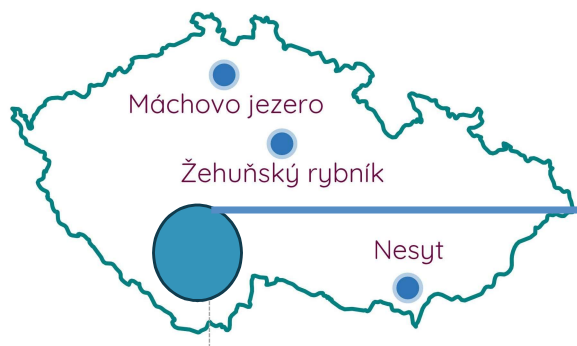

RYBNÍK ZHEJRAL

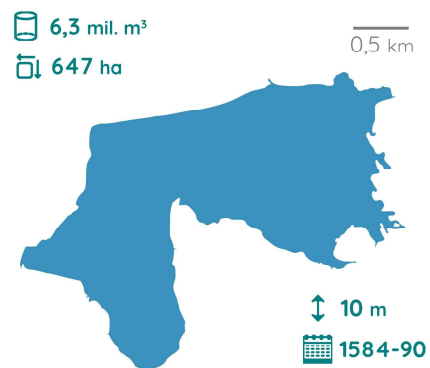
Tok:	Studenský potok
Koruna hráze:	680,00 [m n.m.]
Kóta přelivu:	678,76 [m n.m.]
Maximální retenční hladina:	679,70 [m n.m.]
Hladina zásobního prostoru:	678,60 [m n.m.]
Hladina stálého nadržení:	675,20 [m n.m.]
Výškový systém:	Balt p.v.

NEJVĚTŠÍ RYBNÍKY ČESKÉ REPUBLIKY

Rožmberk

Bezdrev

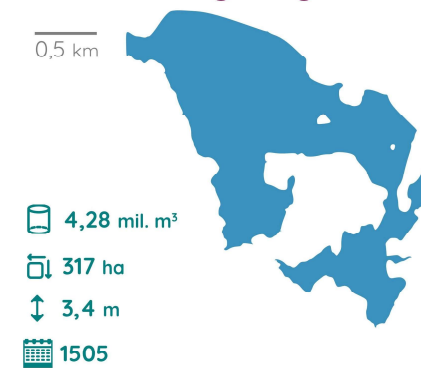
Horusický rybník

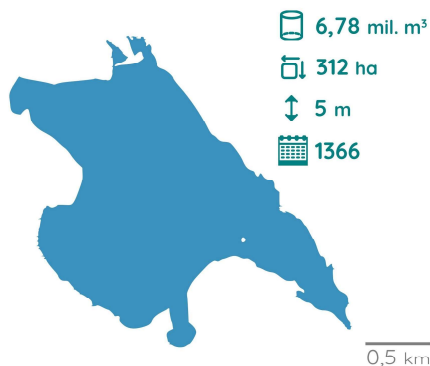
Dvořiště

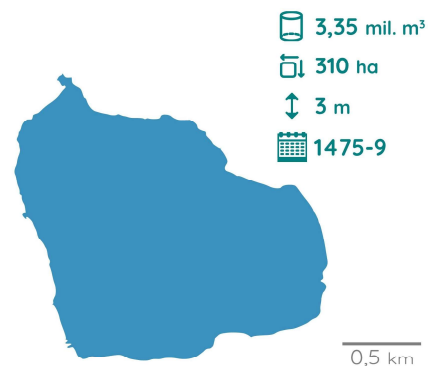
Velký Tisý

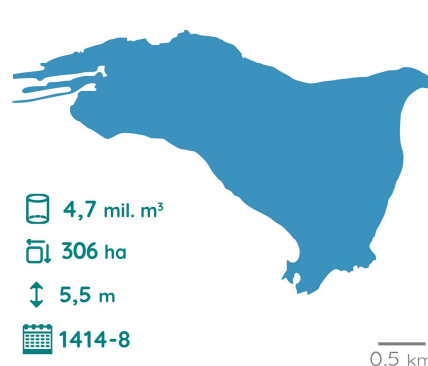
Máchovo jezero

Záblatský rybník

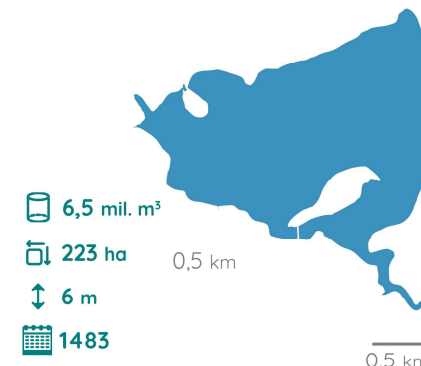
Nesyt

Žehuňský rybník

Dehtář

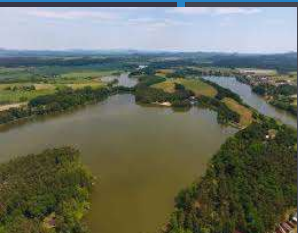
Staňkovský rybník (u obce Staňkov)

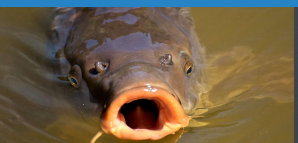
Rybník Velký a Malý Tisý (nedaleko města Lomnice nad Lužnicí)

Rybník Dvořiště (4 km od Lomnice nad Lužnicí)

Máchovo jezero

Záblatský rybník

Největší rybník v České republice - Rožmberk (délka hráze 2,36 km, objem 6,3 mil m³)

Horusický rybník (Horusice u Veselí nad Lužnicí)

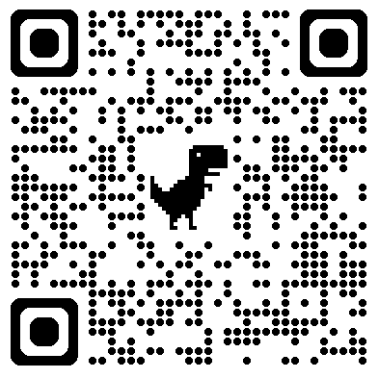
Rybník Bezdrev (4 km od Hluboké nad Vltavou)

KNIHA: RYBNÍKY V ČESKÉ REPUBLICE

Autoři: Jiří Křivánek, Jan Němec a Jan Kopp

QR kód ke stažení

POZITIVNÍ VLIVY VODNÍCH NÁDRŽÍ NA KRAJINU

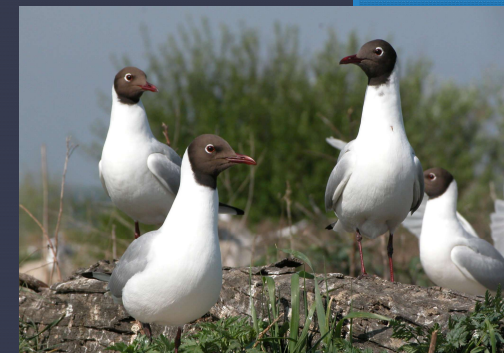
VODNÍ NÁDRŽE:

- zadržují vodu v krajině
- zlepšují mikroklima
- zvyšují biodiverzitu
- plní estetickou funkci v krajině

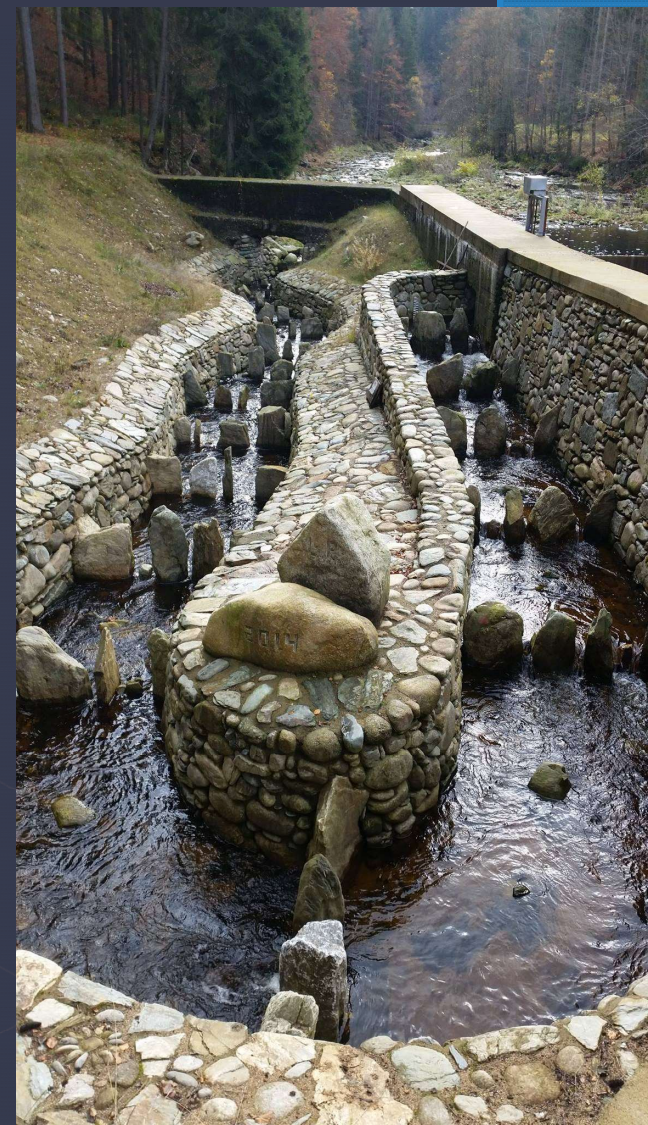
KRAJINĚ EKOLOGICKÝ VÝZNAM VODNÍCH DĚL

- životní prostor pro vodní organismy a živočichy
- místo pro hnízdění ptáků
- vytváření specifických biotopů
- plní estetickou funkci v krajině

MOŽNÉ NEGATIVNÍ DOPADY VD NA KRAJINU

- zásah do původní krajiny
- překážka pro migrující ryby
- změny vodního režimu
- možná změna kvality vody

INFORMAČNÍ CENTRA VODNÍCH DĚL A ELEKTRÁREN

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM VODNÍHO DÍLA ŠANCE

<https://infocentrumsance.pod.cz/>

TURISTICKÉ INFORMAČNÍ CENTRUM VODNÍHO DÍLA FLÁJE

https://www.sn-cz2020.eu/cz/projekte/gefoerderte_projekte/Infozentrum_Flaje.html

INFORMAČNÍ CENTRA ČEZ

Infocentra

Probádejte svět energie v infocentrech Skupiny ČEZ! Čeká na vás spousta interaktivních modelů a ve většině případů i návštěva provozu samotné elektrárny – to vše obohaceno o zajímavosti a perličky z úst našich odborných průvodců. Navštivte nás se třídou, kamarády či rodinou. Každé naše infocentrum je místem nabitým nezapomenutelnými zážitky.

<https://www.svetenergie.cz/infocentra#infocenters>

EXPOZICE VODNÍHO DÍLA LES KRÁLOVSTVÍ

https://www.pla.cz/planet/webportal/internet/cs/obsah/expozice-les-kralovstvi_4062.html

O NÁDŽÍCH A VODĚ SE MŮŽEME OD DĚTSTVÍ UČIT

Vodní světy, spray parky

Mamutíkův vodní park- Dolní Morava

Vodní svět Mirakulum - Milovice

Vodní park - Praha 10 Gutovka

Vodní park - Praha 10 Malešice

video – 4 min

VODU MŮŽEME POZNÁVAT

Vodní dům Hulice u přehrady Želivka (VD Švihov)

Lze spustit v přidruženém souboru s videem

video – 18 min

HOSPODAŘENÍ S PŮDOU A VODOU V KRAJINĚ

Krátký
dokumentární film

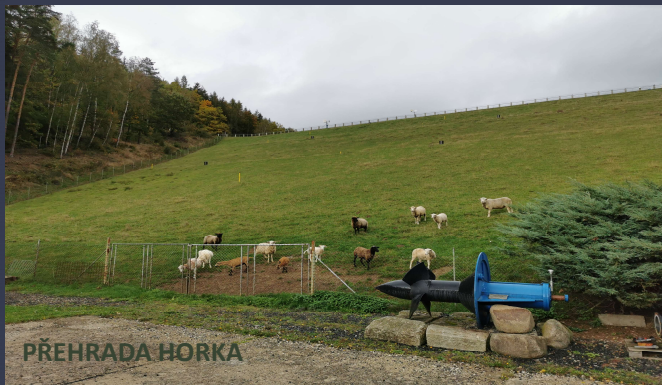
Lze spustit v přidruženém souboru s videem

PŘEHRADA ŘÍMOV

UŽITEČNOST A BUDOUCNOST VODNÍCH NÁDRŽÍ

- vodní nádrže jsou v krajině velmi potřebné
- jejich význam oceňujeme zejména při výskytu extrémního sucha nebo povodní
- je zapotřebí se vodohospodářskou problematikou v rámci ČR do budoucna intenzivně zabývat, protože. . .
- voda je pro nás životně důležitá a bez vody se nedá žít

DĚKUJEME VÁM ZA VAŠI POZORNOST

Za K 142: Petra NCH, Martin H. a Martin K. 😊